

N:o 86.

Af herr **O. A. Berg** i Staby, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående rätt till fiske i de större insjöarna.

I det lagförslag angående rätt till fiske, som af Kungl. Maj:t framlades för Riksdagen 1896, hade i den sjette paragrafen försök gjorts att fastställa, huru vidsträckt rätten till fiske för strandägare vid större insjöar borde vara. Angående Vänern och Vättern föreslogs nämligen, att »där ej annorlunda är lagligen bestämdt, omfattar strandägares enskilda fiskerätt allt det vatten, som finnes till och med etthundraåttio meter från det ställe invid stranden där stadigt djup af två meter vidtager; och gäller om fisket därutanför hvad i första paragrafen sägs om fiske i öppna hafvet».

Förslaget blef i denna punkt på lagutskottets afrådan förkastadt, och den äldre fiskeristadgans bestämmelser angående fiskerätten i större insjöar bibehöllos. Orsakerna, hvarför lagutskottet afstyrkte och Riksdagen afslog den ifrågavarande paragrafen i Kungl. Maj:ts förslag, voro flera, såsom det framgår af utskottsbetänkandet. Först och främst innebure begränsningen af strandägarnes fiskerätt till endast det vatten, som fanns till och med etthundraåttio meter från det ställe invid stranden, där stadigt djup af två meter vidtog, en allt för stor inskränkning för strandägarna. Denna omständighet framträdde dessutom som en stor orättvisa, då i förslaget endast afsågs sjöarne Vänern och Vättern, och sålunda strandägare vid de andra större insjöarne skulle få obegränsad rätt till fiskvattnet utanför sina ägor. Vidare framhölls det olämpliga

uti, att vattnet utanför strandägarnes område skulle upplåtas till fiske för allmänheten. Med sådana bestämmelser skulle fisket lätt kunna blifva alldeles ödelagdt, åtminstone med afseende på en del fiskarter, och strandägare skulle ej finna med sin fördel förenligt att vidtaga åtgärder för fiskets förbättring, då de själfva antagligen ej finge skörda frukten däraf. Tanke framkastades därför ock på, att ifrågavarande område i de större insjöarne skulle betraktas som kronans tillhörighet och att fiske där skulle få idkas endast med tillämpande af särskilda bestämmelser. Lagutskottet ansåg med andra ord ej fullständig utredning föreligga och tillstyrkte, att de gamla bestämmelserna angående strandägarnes fiskerätt finge kvarstå. Sålunda bestämmer nu gällande lag angående rätt till fiske af den 27 juni 1896 i § 6: »I de delar af större insjöar, till hvilka strandäganderätten sig icke sträcker och där ej heller enskildt fiske är kronan förbehållet eller annan tillhörigt, gäller om fisket hvad i 1 § sägs om fiske i öppna hafvet».

Rätt tillerkännes sålunda hvarje svensk undersåte att fiska i de större insjöarne på områden, som ligga utanför strandägarnes, men huru gränsen går mellan de olika områdena, är ej bestämdt. Det är ju alldeles tydligt, att frågan om rätt till fiske härmed ej blifvit ordnad. En fiskvattensägare bör naturligen kunna veta huru långt hans vattenområde sträcker sig. Vidare är det alldeles obestämdt, hvilka insjöar äro att räkna till de större samt äfven å hvilka områden af dessa allmänheten har rätt att fiska.

Ett stigande intresse ägnas för närvarande åt fiskerinäringen, och för dess upphjälpande såväl vid våra kuster som i insjöarne offras betydande belopp. Fisket i insjöarna lämnar ock redan nu stor afkastning och säkert skall denna i hög grad ökas i den mån lämpliga åtgärder till fiskets förbättrande vidtagas. En af de första förutsättningarne härför är dock i många fall införandet af klara bestämmelser angående rätten till fiskvattnet.

Såsom bevis för att äfven de myndigheter, som närmast hafva att utfärda stadgar angående fiskes bedrifvande, sväfva i okunnighet om t. ex. hvilka insjöar äro att hänföra till de större bifogas i afskrift en skrifvelse till Kungl. Maj:t från Konungens befallningshafvande i Örebro, Västmanlands och Södermanlands län angående bestämmelser för bedrifvande af fiske i sjön Hjälmarens.

Huru bestämmelser angående rätt till fiskvattnet i de större insjöarne lämpligast skola affattas, torde framgå först genom en grundlig utred-

ning af frågan; det är tydligt att härpå inverka en mängd förhållanden. Som allmänna önskemål synes mig dock böra framhållas, att strandägarnes rätt till fiskvattnet ej bör för mycket begränsas på samma gång som allmänhetens rätt att fiska, om sådan skall bibehållas, bör regleras genom särskilda bestämmelser.

Då jag emellertid med ofvanstående tror mig hafva påvisat det stora behovet af klara bestämmelser angående rätten till fiske i de större insjöarne, vågar jag föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta utreda frågan om rätt till fiske i de större insjöarne samt för Riksdagen framlägga förslag till bestämmelser därför.

Stockholm den 25 januari 1908.

O. Alfr. Berg.

I motionen instämmer

L. P. Mallmin.

Bilaga.

Afskrift.

Till Konungen.

Genom gemensamt utslag den 21 november 1906, som här bifogas, hafva Eders Kungl. Maj:s befallningshafvande i Örebro, Västmanlands och Södermanlands län utfärdat nya bestämmelser för bedrivande af fiske och kräftfångst i sjön Hjälmarén.

Vid det sammanträde, som den 29 augusti 1905 hölls inför Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande, för att höra vederbörande ägare och innehafvare af fiskevatten i nämnda sjö, framhölls lifligt, att den blifvande stadgan borde gälla hela sjön.

Någon utredning i hvad mån Hjälmarén i sin helhet är föremål för enskildes strandäganderätt förelåg dock icke, och någon tillförlitlig kännedom härom torde ej heller kunna vinnas annat än genom en skiftesförrättning, som blefve både kostsam och tidsödande.

Då det äfven synes Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande lämpligt, att de lämnade bestämmelserna komma att gälla hela Hjälmarén, få Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande, jämlikt 13 § i Eders Kungl. Maj:ts förnyade nådiga fiskeristadga den 17 oktober 1900, i underdånighet hemställa, att de i nämnda utslag intagna stadgar, sådana de blifva i anledning af anförda besvär af Eders Kungl. Maj:t bestämda, må erhålla tillämpning jämväl å det vattenområde af Hjälmarén, dit till äfventyrs strandäganderätten ej sträcker sig.

Västerås slott, Örebro slott och Nyköping i landskanslien den 18 juni 1907.

Underdånigst

Claes Wersäll.

Th. Nordström.

L. Reuterskiöld.

Herman Uddén.

G. Bergström.

V. Fahlerantz.

Afskriftens riktighet betygar:

Filip Trybom.